

Til lovforslag nr. L 245. Betænkning afgivet af kulturudvalget den 23. maj 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v.

(TV 2)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Udvalget har endvidere modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Danmarks Radio, radiorådet,

Dansk Annoncørforening,

Danske Lytteres og Fjernseeres Fællesforbund og Tidsskrift for Radio og Fjernsyn,

Det Danske Fjernsynsselskab af 1984 A/S, Filmbranchens TV 2 Udvalg og Forbrugerrådet.

Som bilag til betænkningen er optrykt tre henvendelser samt to af udvalgets spørgsmål tillige med ministeren for kulturelle anliggenders svar herpå.

Endvidere er optrykt korrespondance mellem ministeren for kulturelle anliggender og folketingets formand vedrørende præsidiets rolle i forbindelse med valg af bestyrelse til TV 2.

Der er af ministeren for kulturelle anliggender og tre mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Under samråd med udvalget har ministeren for kulturelle anliggender i forbindelse med drøftelsen af udpegning af bestyrelse udtalt, at der forud for beslutning om sammensætning af bestyrelse vil blive foretaget sådanne politiske konsultationer, at der sikres en rimelig bred accept af beslutningen.

For så vidt angår § 15 r om programrådet og dets funktioner har ministeren i fortsættelse af besvarelse af spørgsmål 13 præciseret, at programrådet som led i sin rådgivende virksomhed også vil kunne drøfte enkelte programmer.

I forbindelse med besvarelse af spørgsmål 19 har ministeren ønsket at præcisere, at der ved bedømmelsen af spørgsmålet om reklame for velgørende foreningers virksomhed skal lægges vægt på det velgørende formål og ikke på foreningens eventuelle religiøse baggrund.

Ministeren for kulturelle anliggender har endvidere oplyst, at der ved udpegning af medlemmer til TV 2s centrale bestyrelse og programrådet vil blive tilstræbt en ligelig repræsentation af kvinder og mænd.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis, venstres, det radikale venstres og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) er enig om, at TV 2-virksomheden skal have de bedst mulige arbejdsvilkår.

Man er enig om, at TV 2s hjemsted placeres vest for Store Bælt, medmindre det under den nye bestyrelses arbejde med fastlæggelsen af den endelige placering skulle vise sig, at helt afgørende forhold taler herimod.

Der er ligeledes enighed om, at der under alle forhold bliver behov for etablering af en nyhedsredaktion m.v. i Københavnsområdet.

Mindretallet indstiller herefter lovforslaget til *vedtagelse* med de af ministeren for kulturelle anliggender stillede ændringsforslag.

Et *andet mindretal* (socialdemokratiets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag og med følgende bemærkninger:

I Politikens kronik »Kultur eller tomme kalorier« den 18. maj 1986 skriver skuespilleren Søren Thomsen bl.a.: »Jeg er ikke modstander af TV 2, jeg er faktisk tilhænger. Det jeg ikke kan holde ud at se på er, hvordan ideen tilpasses den økonomiske »virkelighed«. Det er simpelthen for dårligt, at landets kulturminister bruger sin sparsomme tid på at få lavet nogle »færdselsregler«, der skal bilde os ind, at de, der har penge, vil afstå fra at dominere både form og indhold af en sådan TV-kanal. For hvem er det, der kommercielt vil styrkes af en sådan TV-kanal? ... de store firmaer, de rige, monopolerne.«

Et andet sted i samme kronik står der: »Reklamen i dansk TV skal betales af folk, hvis hovedinteresse er, hvor mange købedygtige og påvirkelige mennesker, der ser med. Den eneste seerbevægelse, der rager reklamefolkene, er bevægelsen på kanalvælgeren, så hvis TV 2 ikke koger løs med sport, shows og musik, vil man ikke, selv med øjne i nakken, kunne få øje på en reklamedirektion, der hoster op med 100.000 kr. for et halvt minut fra kulturministeriets TV 2.«

Bortset fra, at det sidste beløb nok er anslået lidt højt, kan mindretallet dele Søren Thomsens undren over, at det TV 2, der skulle være en mediepolitisk og kulturel nyskabelse og et kvalitativt dansk alternativ til det meget udenlandske TV, som snart vil kunne modtages her i landet, skal være afhængigt af reklamefinansiering og kommercielle interesser. Så meget desto mærkeligere er det, fordi der indtil for mindre end et år siden i folkettingen var flertal for et licensfinansieret TV 2 efter entreprisemodellen og med et vist antal regionale TV-stationer. Dengang blev forslaget ikke gennemført, fordi medlemmer af det radikale venstre ønskede et bredt forlig om TV 2. Nu vil samme parti gennemføre et reklamefinansieret TV 2 med det mindst tænkelige flertal. Er de radikale siden blevet lige så overbeviste om, at programpolitik og reklamefinansiering kan køre uafhængigt af hinanden, som de for et års tid siden var om, at de to ting ikke vil kunne adskilles, og om, at den, der af kulturpoliti-

ske grunde ønsker et udvidet dansk TV-tilbud, skal holde finansieringen uden for erhvervsinteresser?

Om lovforslaget i øvrigt må det siges, at det indeholder tendenser til en kulturministeriel og politisk styring, som er helt i uoverensstemmelse med alle ideer om at skabe et folkeligt og kvalitativt alsidigt TV 2 som en vigtig udbygning og uddybning af det nuværende danske TV.

Mindretallet søger med sine ændringsforslag at ændre kulturministerens forslag til den lov om TV 2, som der var skabt flertal om i folketinget for et års tid siden.

Mindretallet stiller samtidig nogle ændringsforslag, som mindretallet oprindeligt søgte gennemført i sammenhæng med lovforslaget om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, som imidlertid ikke gennemføres i denne folketingssamling.

Mindretallet finder det vigtigt at sikre en fornuftig udvikling af den lokale radio- og fjernsynsvirksomhed og herunder at sikre disse lokale mediers finansieringsmuligheder.

Mindretallet stiller derfor ændringsforslag, der vil sikre placeringen af den lokale medievirksomhed i lokalområdet, give nærradioerne bedre finansieringsmuligheder samt sikre brugerindflydelse ved tilrettelæggelsen af programudbud i kabelanlæg. Disse ændringer bør gennemføres allerede nu for at tilvejebringe det rette grundlag for den videre udbygning af den lokale medievirksomhed, indtil det endelige permanente lovgrundlag, også omfattende den lokale fjernsynsvirksomhed, er vedtaget.

Et *mindretal inden for mindretallet* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) har herudover stillet 2 ændringsforslag, herunder om bl.a. at begrænse antallet af regionale TV-virksomheder.

Et *tredje mindretal* (fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet stillede ændringsforslag.

Mindretallets ændringsforslag har til formål at rette op på ministerens lovforslag, idet mindretallet finder, at reklamefinansiering er den eneste rigtige måde at finansiere TV 2 på.

Hvis mindretallets ændringsforslag vedtages, vil mindretallet stille de ændringsforslag,

Bet. o. lovf. vedr. radio- og fjernsynsvirksomhed m.v.

som er nødvendige konsekvenser heraf, til 3. behandling.

For alle tilhængere af et frit og uafhængigt TV 2, finansieret ved reklamer, er det en stor skuffelse, at regeringspartierne nu igen har holdt udsalg og indgået forlig med dele af det radikale venstre, hvorefter monopolbruddet og reklamefinansieringen igen er skudt langt ud i fremtiden.

Det indgåede forlig, hvis nærmere indhold udelukkende er dikteret af en splittet radikal folketingsgruppe, vil kort beskrevet få følgende negative virkninger:

For de første vil licensen stige kraftigt, også for dem, der ikke får mulighed for at se det nye program.

For det andet bliver indkomstskatten forhøjet, fordi staten skal dække underskuddet.

For det tredje bliver gælden til udlandet større, idet investeringsudgifterne ifølge det fremsatte lovforslag skal dækkes ind ved optagelse af nye lån.

For det fjerde vil den politiske indflydelse på programmerne, sammenlignet med det bestående statsmonopol, blive yderligere forstærket, fordi næsten samtlige paragraffer i lovforslaget indeholder politiske beføjelser til kulturministeren.

Endelig vil en vedtagelse af det fremsatte lovforslag effektivt kvæle alle frie, alternative TV-stationer som f.eks. Kanal 2.

De positive områder af lovforslaget er straks sværere at få øje på. Det skal indrømmes, at for dem, der bor i områder, hvor der for øjeblikket kun kan modtages ét program, vil det måske være en afveksling at kunne skifte til noget andet. At der gives mulighed for reklamer, bør da også nævnes som et gode. Her skal man imidlertid lægge mærke til, at ikke alene er flere varegrupper på forhånd ulovlige at reklamere for, men kulturministeren får også bemyndigelse til at forbyde endnu flere.

Flere partier har allerede meddelt, at spegepølser, cola og chokolade må anses for sundhedsfarlige og som følge deraf udelukkes fra reklamerne. Retfærdigvis skal det nævnes, at mindretallet ikke tror, at den nuværende kulturminister vil forbyde at reklamere for spegepølser. Enhver minister må imidlertid bøje sig for et flertal i folketinget. Og hvad siger de radikale, socialdemokratiet, SF og VS?

Kort og godt må det konstateres, at det vil være en ulykke, hvis lovforslaget vedtages.

Tænk også på, hvilket instrument Gert Petersen og Anker Jørgensen får i hænde, hvis de vinder næste folketingsvalg.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S og SF):

Til undertitlen

1) Efter »TV 2« indsættes: »og tilskud til lokal radiovirksomhed«.

Til § 1

2) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 3 b indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Det påhviler ejere af fællesantennelanlæg og andre kabelanlæg til lokaler, der anvendes til privatbeboelse, og som indeholder mere end 6 kanaler, at stille en kanal til rådighed for lokale fjernsynsprogrammer, der spredes eller fordeles i det pågældende område i henhold til tilladelse efter kapitel 2 a.«

3) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»02. Efter § 15 f indsættes som ny paragraf:

»§ 15 g. Tilskud til lokal radiovirksomhed ydes, såfremt sendetilladelsen indehaver tilvejebringer mindst $\frac{1}{3}$ af driftsudgifterne ved radiovirksomheden. Staten og den kommune, i hvis område radiovirksomheden foregår, yder hver et lige stort tilskud, der tilsammen modsvarer op til $\frac{2}{3}$ af driftsudgifterne, efter reglerne i *stk. 2*.

Stk. 2. Tilskud til lokal radiovirksomhed ydes med et beløb pr. sendetime, der svarer til $\frac{1}{3}$ af driftsudgifterne, dog højst 450 kr. pr. sendetime. Der ydes tilskud til maksimalt 1000 sendetimer årligt.

Stk. 3. Det i *stk. 2* angivne beløb forhøjes eller nedsættes årligt med 3 pct. for hver fulde 3 points udsving i reguleringspristallet for juli i forhold til januar 1980 (= 100).«

§§ 15 g-15 j bliver herefter §§ 15 h-15 k.«

4) Efter nr. 3 indsættes som nyt nummer:

»03. Efter § 15 j, der bliver § 15 k, indsættes som ny paragraf:

»§ 15 l. Ministeren for kulturelle anliggender fastsætter regler for brugerindflydelse

ved programlægningen i anlæg, som ikke ejes direkte af brugerne.

Stk. 2. Ministeren for kulturelle anliggender fastsætter endvidere regler, der sikrer mindretalsbeskyttelse i alle fællesantenneanlæg med over 25 tilslutninger.«

5) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *k* udgår *stk. 3.*

6) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *l* affattes *stk. 1* således:

»TV 2 ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer (den centrale styrelse), som beskikkes af ministeren for kulturelle anliggender. Ministeren for kulturelle anliggender udpeger formand og næstformand. Medarbejderne ved TV 2 og de regionale stationer udpeger 1 repræsentant hver. Programrådet, jfr. § 15 *r*, udpeger af sin midte de øvrige 5 repræsentanter.«

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *mindretal* (KF, V, RV og KrF):

7) I det under *nr. 4* foreslåede § 15 *l*, *stk. 1*, udgår ordene »efter forhandling med folketingets præsidium«.

Af et *mindretal* (S og SF):

8) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *l* udgår *stk. 3.*

9) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *l* indsættes efter *stk. 5* som nyt stykke:

»*Stk. 6.* Ministeren for kulturelle anliggender fastsætter nærmere regler for valg af den centrale bestyrelse og skal herunder sikre en ligelig repræsentation af mænd og kvinder.«

Af et *mindretal* (SF):

10) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *n* affattes *stk. 1* således:

»Der kan oprettes 4–5 regionale virksomheder.«

Af et *mindretal* (S og SF):

11) I det under *nr. 4* foreslåede § 15 *n*, *stk. 2*, indsættes efter 1. pkt.:

»Repræsentantskabet fungerer i en 4-årig periode. Ved sammensætningen af repræsentantskabet skal der sikres en ligelig repræsentation af mænd og kvinder.«

Af et *mindretal* (SF):

12) I den under *nr. 4* foreslåede affattelse af § 15 *n*, *stk. 4*, udgår i 2. pkt. ordene »gen- nem det eller de pågældende amtsråd«.

Af et *mindretal* (S og SF):

13) I det under *nr. 4* foreslåede § 15 *r*, *stk. 1*, udgår ordet »programråd«, og i stedet indsættes: »repræsentantskab (programråd)«.

14) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *r* indsættes i *stk. 3* som nyt 2. og 3. pkt.:

»Ministeren skal herved sikre en ligelig repræsentation af mænd og kvinder. Medlemmer af folketinget kan ikke være medlem af programrådet.«

Af et *mindretal* (FP):

15) De under *nr. 4* foreslåede §§ 15 *v*, 15 *w*, 15 *x*, 15 *y* og 15 *z* udgår, og i stedet indsættes:

»§ 15 *v*. TV 2 finansieres ved reklame- ring.«

Af et *mindretal* (S og SF):

16) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *v* udgår *stk. 2*, *nr. 2.*

17) I den under *nr. 4* foreslåede § 15 *v* udgår *stk. 4.*

18) De under *nr. 4* foreslåede §§ 15 *x*, 15 *y* og 15 *z* udgår.

19) Den under *nr. 5* foreslåede § 19 *b* og overskriften udgår.

20) I den under *nr. 6* foreslåede § 23 *a* udgår », henholdsvis for det aktieselskab, der er nævnt i § 15 *x*«.

21) Den under *nr. 6* foreslåede § 23 *b* udgår.

Til § 2

22) Paragraffen udgår.

Til § 3

23) *Stk. 2* og *3* udgår.

Af *ministeren for kulturelle anliggender*, tiltrådt af et *mindretal* (KF, V, RV og KrF):

24) Efter stk. 3 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 4. Forinden der træffes beslutninger i henhold til stk. 2 og 3, gennemføres forhandling med Danmarks Radio.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 5.

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslag nr. 3.

Til nr. 2

Forslagsstillerne ønsker at sikre spredning af lokale fjernsynsprogrammer i alle fællesantennelanlæg og andre kabelanlæg i lighed med den eksisterende regel om, at Danmarks Radio og et kommende dansk TV 2 skal spredes via disse anlæg. Da nogle anlæg er dimensioneret til 8 kanaler er en grænse på 6 kanaler passende for at opnå formålet.

Til nr. 3

For at give de nye lokale medier rimelige økonomiske vilkår foreslås en offentlig støt-teordning baseret på en rimelig grad af selvfinansiering.

Forudsætningen for at opnå offentlig støtte er, at stationen selv tilvejebringer $\frac{1}{3}$ af driftsudgifterne. Det kan ske gennem salg af sendetid til informationsudsendelser, gennem tilskud fra støtteforening, ved bankospil eller lignende.

Såfremt denne forudsætning er opfyldt, kan stationen opnå en støtte, der i princippet modsvarer de resterende $\frac{2}{3}$ af driftsudgifterne. Stat og kommune deler omkostningerne ved tilskuddet ligeligt.

Hvis en lokal radiostation sender i flere kommuners område, skal kommunerne dele tilskudsudgiften.

I stk. 2 er angivet betingelserne for tilskuddet samt begrænsningerne for dette. Der ydes kun tilskud op til et bestemt beløb pr. sendetime og kun inden for et bestemt antal sendetimer årligt.

De årlige udgifter for staten anslås til ca. 15 mill. kr. Denne beregning er foretaget under den forudsætning, at ca. 100 radiostatio-

ner vil søge støtte, og at alle søger den maksimale støtte. Naturligvis er dette kun et skøn. Flere stationer kan tænkes at søge om tilskud, men ikke alle kan opnå det fulde tilskudsbeløb, hvorfor skønnet forudsættes rimeligt.

Med denne offentlige tilskudsordning sikres, at økonomiske årsager ikke begrænser den udvidelse af nærdemokratiet, som de nye mediemuligheder er udtryk for, samt at reklamefinansiering kan undgås, hvilket styrker stationernes uafhængighed.

Til nr. 4

Den samlede programflade i et kabelanlæg bør sikre brugerne et alsidigt programtilbud, som også dækker ønskerne hos større eller mindre minoritetsgrupper. Brugeren bør derfor have indflydelse på programlægningen i anlæg, der ikke er direkte brugerejede, nemlig kommunale anlæg, anlæg ejet af koncessionerede telefonselskaber eller post- og telegrafvæsenet.

Ved ethvert fællesantennelanlæg med over 25 tilslutninger foreslås derfor fastsat regler, der sikrer mindretal indflydelse på programlægningen, f.eks. ved fastsættelse af regler om kvalificeret flertal.

Til nr. 5, 16, 17, 18, 19, 20, 21 og 22

Forslagsstillerne vil ikke på nuværende tidspunkt modsætte sig oprettelse af en TV 2 fond, men vil alene modsætte sig reklamefinansieringen, som vi konsekvent har vendt os imod hele tiden.

Forslagsstillerne ønsker et TV 2 finansieret ved en kombination af licensbetaling og statstilskud.

Danmarks Radio betaler moms af sin licens, hvilket giver staten en årlig indtægt på 350 mill. kr. Samtidig er f.eks. dagspressen begunstiget gennem momsfrigørelse og endvidere gennem statstilskud og billige distributionsomkostninger.

Forslagsstillerne finder det kulturpolitisk velbegrunder at lade TV 2 finansiere gennem en kombination af tilskud og licens for at sikre et kvalitativt dansk TV-modspil til de mange udenlandske TV-tilbud.

Forslagsstillerne ønsker endvidere at styrke regionalt TV som en integreret del af TV 2. I det tempo den regionale interesse er til

stede, bør regionalt TV oprettes, men det er samtidig forslagsstillernes opfattelse, at der må følge en grad af regional selvfinansiering med i takt med oprettelsen af de regionale stationer.

Det er således forslagsstillernes opfattelse, at TV 2 både centralt og regionalt kan finansieres gennem en blanding af direkte tilskud og licens, hvorved reklamefinansieringens uheldige konsekvenser undgås.

Til nr. 6, 8, 9, 13 og 14

Et TV 2 bør opbygges i tæt samspil med de folkelige organisationer og i samspil med de medarbejdere, der skal arbejde i den centrale administration. Derfor bør modellen for den centrale del og de regionale dele være ens.

Til nr. 7

Folketingets præsidium har frarådet den fremgangsmåde, som er foreslået i lovforslaget, hvorefter kulturministeren udpeger medlemmer af TV 2s bestyrelse efter forhandling med præsidiet.

Det foreslås derfor, at kulturministeren udpeger bestyrelsens medlemmer uden en formel høring af folketinget. Det er en forudsætning, at ministeren forud for udpegningen tager sådanne politiske kontakter, at der sikres en rimelig bred accept af beslutningen.

Til nr. 10

Danmark er for lille til at bære mere end 4-5 professionelle regionale TV-stationer. Det øvrige TV-tilbud må overlades til lokal-TV-stationerne, som må betragtes som vigtige indslag i det danske TV-tilbud, og hvis eksistens vil blive truet af et alt for tæt og lokalt fikseret regionalt TV.

Til nr. 11

Repræsentantskabet for de regionale selskaber bør nyvælges med visse mellemrum.

Til nr. 12

Amtsrådene skal efter forslagsstillernes opfattelse ikke have indflydelse på de regio-

nale TV-selskaber.

Til nr. 15

Ved ændringsforslaget ønskes indført et egentligt reklamefinansieret TV 2. Mindretallet finder, det er forkert, at TV 2 finansieres gennem licensforhøjelse, som i virkeligheden er en slags skat.

Til nr. 23

Efter forslagsstillernes opfattelse bør Danmarks Radio og TV 2 være uafhængige af hinanden økonomisk og teknisk.

I overensstemmelse med den næsten enstemmige tilkendegivelse fra radiatorådet finder forslagsstillerne, at nye regionale stationer kun bør have tilladelse til at anvende eksisterende sendenet i det omfang, Danmarks Radio ikke bruger dette, og efter forhandling med Danmarks Radios bestyrelse, radiatorådet, om sagen.

Forslagsstillerne er modstandere af, at midler fra radiofonden skal anvendes til TV 2-virksomhed.

Der må ikke ske nogen overføring af midler fra Danmarks Radio til TV 2 og ske nogen aftale om teknisk samarbejde uden forudgående aftale med Danmarks Radios bestyrelse.

Forslagsstillerne er således enige med radiatorådets overvejende flertal i, at indgreb, der overfører økonomi fra Danmarks Radios radiofond til TV 2 og pålægger aftaler om at tillade udnyttelse af eksisterende sendenet, er klart i strid med forudsætningerne for Danmarks Radios virksomhed, og forslagsstillerne tager derfor skarp afstand fra disse tanker. Kun radiatorådet selv kan give lov til teknisk udnyttelse af eksisterende sendenet.

Til nr. 24

Med ændringsforslaget præciseres, at der forud for beslutning om fordeling af sendetid mellem Danmarks Radio og TV 2 og om overførsel af midler fra Danmarks Radio til TV 2 vil blive forhandlet med Danmarks Radio.

Forhandling forudsættes primært ført mellem bestyrelsen for TV 2 og radiatorådet.

Per Stig Møller (KF) Annelise Gotfredsen (KF) Connie Hedegaard (KF)

Flemming Jensen (KF) Helge Sander (V) Hanne Severinsen (V) nfm. Dohrmann (FP)

Inger Stilling Pedersen (KrF) Ole Espersen (S) Søren Hansen (S) Jytte Hilden (S)

Qvist Jørgensen (S) Jimmy Stahr (S) Tastesen (S) Birthe Hansen (SF)

Ingerlise Koefoed (SF) fmd. Bilgrav-Nielsen (RV)

Partierne CD, VS og FD havde ikke medlemmer i udvalget.

**To af udvalgets spørgsmål til ministeren for kulturelle anliggender
og dennes svar herpå**

Spørgsmål nr. 13:

Ad § 15 r samt bemærkningerne hertil

»Hvad er begrundelsen for, at programrådet ikke skal udøve efterkritik, og hvorledes forestiller ministeren sig afgrænsningen mellem en programdebat og efterkritik?«

Svar:

I en generel programdebat vil det være naturligt at drøfte enkelte programmer, og det er da heller ikke forudsat, at en sådan drøftelse ikke kan finde sted som basis for den mere generelle programdebat.

Med formuleringen er tilkendegivet, at programrådet ikke skal have de samme funktioner, som radiorådet har over for Danmarks Radios programmer. Det vil være bestyrelsen, der lægger de programprincielle retningslinjer inden for lovens rammer, og det vil være direktionen, der har det daglige

programansvar. Klager over programmer behandles af direktionen og vil kunne ankes til det særlige radionævn, der også behandler klager over programmer i Danmarks Radio, som er afgjort i radiorådet.

Spørgsmål nr. 19:

»Falder f.eks. Frelsens Hær, Folkekirken Nødhjælp o.lign. organisationer ind under begrebet »religiøse bevægelser«?»

Svar:

Begrebet »religiøse bevægelser« anvendes ikke i lovforslaget. Spørgsmålet om reklame for velgørende formål, herunder for velgørende virksomhed, der udfoldes af foreninger, eventuelt med religiøs baggrund, må gøres til genstand for overvejelse i det arbejde, som er nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 17.

Bilag 2**MINISTERIET FOR KULTURELLE ANLIGGENDER**

København, den 21. maj 1986

Hermed fremsendes til kulturudvalgets orientering en henvendelse af 21. maj 1986 fra Danmarks Radio, som radorådet har ønsket at folketingets kulturudvalg blev gjort bekendt med.

H. P. Clausen

Bente Vejlesby

Folketingets kulturudvalg

DR

DANMARKS RADIO

Formanden for radiatorådet

Den 21. maj 1986

Radiatorådet har gjort sig bekendt med lovforslag nr. 245 af 23. april 1986 om oprettelse af TV 2 og ønsker at knytte nedenstående bemærkninger til forslaget § 3, stk. 2 og stk. 3, idet radiatorådet henstiller, at folketingets kulturudvalg orienteres om denne henvendelse, således at den kan indgå i udvalgets overvejelser.

De pågældende bestemmelser er sålydende:

»Stk. 2. Indtil de i § 1, nr. 3, nævnte fjernsynsstationer er i drift, bemyndiges ministeren for kulturelle anliggender til, efter forhandling med ministeren for offentlige arbejder, at tillade, at TV 2-virksomheden anvender de fjernsynsstationer, der anvendes af Danmarks Radio, på nærmere fastsatte tidspunkter. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter efter forhandling med ministeren for kulturelle anliggender betalingen herfor.

Stk. 3. Ministeren for kulturelle anliggender kan, indtil der opkræves fuld afgift efter § 15 v i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed som affattet ved denne lovs § 1, nr. 4, med tilslutning fra folketingets finansudvalg anvende midler fra den i § 14 nævnte radiofond til TV 2-virksomheden.«

I bemærkningene til stk. 2 hedder det bl.a.: »Det forudsættes, at der ikke på afgørende vis gribes ind i Danmarks Radios muligheder for at tilrettelægge en sædvanlig sendeflade.«

I forbindelse med stk. 2 finder radiatorådet anledning til at henlede opmærksomheden på, at fjernsynsstationerne ejes af Danmarks Radio og dermed hører under radiatorådet

kompetenceområde ligesom følgelig spørgsmålet om betaling for anvendelsen af disse, og at en anvendelse af Danmarks Radios sendenet uanset bemærkningerne til lovforslaget er en indgribende foranstaltning i relation til den programvirksomhed, som radiatorådet er ansvarligt for. Det må anses for påkrævet, at der i loven indsættes en bestemmelse om, at noget sådant må ske efter forhandling med radiatorådet, idet kun radiatorådet kan afgøre, hvad der »på afgørende vis« griber ind i Danmarks Radios muligheder for at tilrettelægge en sædvanlig sendeflade. Dette vil efter radiatorådet opfattelse betyde, at nye regionale stationer i reglen kun vil kunne få tilladelse til at benytte Danmarks Radios sendenet på tidspunkter, hvor Danmarks Radio ikke sender.

I forbindelse med stk. 3 finder radiatorådet anledning til at bemærke, at det i radiolovens § 14, stk. 2, udtrykkeligt er fastsat, at radiofonden »bestyres af radiatorådet«, og at fondens størrelse er af væsentlig betydning for stabiliteten af Danmarks Radios budgetter, som radiatorådet er ansvarlig for (herunder er det nok så væsentligt at oplyse om, at radiofonden også er en garanti for Danmarks Radios forpligtelser over for pensionsfonden for Danmarks Radios tjenestemænd). Derfor er det påkrævet, at der i loven indsættes en bestemmelse om, at der skal forhandles med radiatorådet herom. Radiorådet skal allerede nu gøre opmærksom på, at holdningen er, at Danmarks Radios formue forbliver i Danmarks Radio.

På radiatorådet's vegne

Per Stig Møller

Ministeriet for kulturelle anliggender

Bilag 3

FORBRUGERRÅDET

Udgiver af Tænk

Den 2. maj 1986

Folketingets kulturudvalg

Hoslagt fremsendes kopi af pressemeddelelse af 22. april 1986 vedrørende *reklameskat til forbrugeroplysning*, samt kopi af pres-

semeddelelse af 30. april 1986 vedrørende *Forbrugerrådets kritik af TV 2-forslaget*.

Med venlig hilsen

Jørn Ravn

afdelingsleder

FORBRUGERRÅDET

Udgiver af Tænk

Den 22. april 1986

Til pressen

Reklameskat til forbrugeroplysning

Forbrugeroplysningen bør styrkes væsentligt som modvægt til de TV-reklamer, der følger af TV 2 forliget mellem regeringen og det radikale venstre. Det mener Forbrugerrådet, der især peger på, at misforholdet mellem et årligt dansk reklameforbrug på ca. 8 mia kr. og de få mill. kr. til forbrugerarbejdet bliver endnu mere grelt, når reklamerne indtager TV-mediet. Derfor bør der nu lægges en generel afgift på al reklame, så der kan ydes væsentligt større beløb til forbrugerarbejdet og anden saglig oplysning.

TV 2 forliget drejer sig ikke kun om at få mere fjernsyn. Med TV-reklamer åbnes der

også for en stærkere påvirkning af forbrugere. Da TV-reklamer giver forbrugerne færre oplysninger end annoncer i trykte medier, og da de samtidig virker særdeles stærkt, bør der også her afsættes særlige midler til forbrugeroplysning.

I øvrigt mener Forbrugerrådet, at markedsføringsloven bør skærpes, så reklamer skal give et vist minimum af oplysninger. For varer bør man kræve information om indhold, anvendelse, opbevaring, producent og evt. importør. For tjenesteydelser f.eks. pris, omfang og indhold.

Venlig hilsen

Jesper Balslev,

informationsmedarbejder

FORBRUGERRÅDET

Udgiver af Tænk

Den 30. april 1986

Til pressen

Forbrugerrådet kritiserer TV 2 forslaget

Forbrugerrådet kritiserer, at mange beslutninger er overladt til kulturministeren i forbindelse med TV 2 forslaget. F.eks. står der i loven, at reklamer kun må sendes i blokke imellem udsendelserne, men de nærmere regler for placeringen fastsættes af kulturministeren. Det er også kulturministeren der fastsætter vedtægterne for den samlede TV 2 virksomhed, herunder bestemmelser om programpolitiske principper, procedure og tidsfrister, samt fordeling af sendetid. Ganske vist skal bestyrelsen, hvis sammensætning skal drøftes med folketingets præsidium, udarbejde forslaget til vedtægterne, men der står udtrykkeligt, at kulturministeren kan foretage ændringer i vedtægterne, uanset det der er foreslået af styrelsen. En række af disse ting er så vigtige, at folketinget må tage endelig stilling til dem allerede i selve loven.

Ifølge lovforslaget må der ikke reklameres for lægemidler, øl, vin, spiritus og tobak, men det er igen kulturministeren, der fastsætter de nærmere regler for indholdet af reklamerne. Desuden nævnes det kun i bemærkningerne, at reklamer, der retter sig til børn og unge, vil blive undergivet særlige begrænsninger. Forbrugerrådet mener, at reklamer, der henvender sig til børn, og reklamer, hvori børn medvirker, overhovedet ikke bør være tilladt. Forbrugerrådet mener, at det også bør være forbudt at reklamere for naturlægemidler, samt chokolade og slik. Erfaringerne har vist, at en stor del af reklamerne netop går på dette område, hvilket vil blive i

strid med folketingets erklærede ernæringspolitik.

Forbrugerrådet mener også, at det direkte bør forbydes, at elementer fra TV-programmer indgår i reklamerne, ligesom personer eller figurer med tilknytning til TV-programmer heller ikke må anvendes.

Lovforslaget siger, at TV-reklamen skal virke på baggrund af markedsføringslovens almindelige regler. Det siger naturligvis sig selv. Forbrugerrådet mener imidlertid, at markedsføringsloven bør skærpes udover de nævnte særregler vedrørende reklamer overfor børn. Vi finder, det er nødvendigt, at der er et vist minimumsindhold af information i reklamen. Undersøgelser har vist, at TV-reklame har endnu mindre og dårligere informationsindhold end trykt reklame.

Med TV-reklamer åbnes der for en meget stærk påvirkning af forbrugerne. Forbrugerrådet mener derfor, at der gennem en afgift på alle reklamer skal skaffes midler til at styrke forbrugerarbejdet og anden saglig oplysning. Forbrugerrådet mener også, at der allerede nu må tages beslutning om at styrke forbrugerudsendelser i TV.

Forbrugerrådet har bemærket de udtalelser, der har været fremme om, at den skitse-rede indtjening i form af reklameindtægter ikke er tilstrækkelig, og er bekymret for, at dette vil føre til, at man – for at få flere reklameindtægter – vil slække på kravene til reklamen, herunder dens placering.

Med venlig hilsen
Benedicte Federspiel
sekretariatschef

Bilag 4

DANSKE LYTTES OG FJERNSEERES FÆLLESFORBUND
OG TIDSSKRIFT FOR RADIO OG FJERNSYN

Danske Lytteres og Fjernseeres Fællesforbunds formandskab udtaler den 20. maj 1986:

Det 45-årige fællesforbund med dets over 300.000 medlemmer af forskellig politisk og kulturel observans udtaler sin dybe misbilligelse og skuffelse over forløbet af de langtrukne politiske forhandlinger vedrørende TV 2.

Den almindelige licensbetaler føler sig utryg ved mangelen på såvel økonomiske konsekvensberegninger som på en koncis begrundelse/vurdering af nødvendigheden af et uafhængigt TV 2.

Det foreliggende forslag er i sin udformning både programmæssigt og styringsmæs-

sigt udansk, ufolkeligt og udemokratisk.

Udansk fordi en enkelt person (en kulturminister) får for store beføjelser.

Ufolkeligt fordi et ekspertstyre ikke har den direkte folkelige kontakt, og det vil programmerne uvægerligt bære præg af.

Udemokratisk fordi den organiserede lytter/seerbevægelse ikke får en direkte repræsentation i styringen.

Vi ser det foreliggende forslag som en provokation og tilsidesættelse af lytter/seerbevægelsen, at den kort og brutalt bliver set over hovedet, når det gælder en besluttende medvirkende indflydelse på et eventuelt TV 2.

Villy Mølgaard
næstformand

Børge E. Nielsen
næstformand

Eigil Jørgensen
formand

Bilag 5

København, den 23. maj 1986

Folketingets kulturudvalg

Hermed fremsendes til orientering korrespondancen mellem kulturministeren og folketingets formand vedrørende præsidiets eventuelle rolle i forbindelse med valg af bestyrelse til TV 2.

Med venlig hilsen

H. P. Clausen

København, den 1. maj 1986

Folketingets formand

Kære Svend Jakobsen!

Jeg henviser til vor samtale forleden om det just fremsatte forslag til lov om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v. (TV 2) samt til den kontakt, som du har haft med min forgænger om sagen. Som det fremgår af forslaget § 15 1, er det for så vidt angår udpegning af medlemmer af den centrale bestyrelse foreslået, at medlemmerne udpeges af kulturministeren efter forhandling med folketingets præsidium.

I bemærkningerne til den pågældende bestemmelse hedder det, at bestyrelsen forudsættes sammensat under hensyntagen til medlemmernes personlige og faglige kvalifikationer, således at den samlede bestyrelse repræsenterer mediemæssig, kulturel og ledelsesmæssig indsigt. Det foreslås derfor, at kulturministeren udpeger alle medlemmer af bestyrelsen, således at medlemmernes kvalifikationer kan afvejes i en samlet helhed. Folketingets medvirken sikres ved, at kulturministeren forud for udpegningen drøfter sammensætningen med folketingets præsidium.

Under de politiske forhandlinger, som gik forud for lovforslagets fremsættelse, var spørgsmålet om proceduren ved sammensætningen af bestyrelsen genstand for indgående overvejelser. Man var i denne forbindelse inde på de tanker, som havde været fremme i mediekommissionen under dennes drøftelse

af spørgsmålet om sammensætningen af en styrelse for Danmarks Radio ved en revision af lovgivningen herom. Nogle medlemmer af mediekommissionen foreslog, at folketingets præsidium skulle foretage valget til en bestyrelse for Danmarks Radio, idet man på denne måde kunne lægge valget uden for den almindelige folketingspolitik og understrege, at udpegningen skulle foregå på samme grundlag som andre af de opgaver, partierne løser i fællesskab. Man bevarede en politisk baggrund for valgene, men på et andet niveau end det traditionelt partipolitiske. Andre medlemmer af kommissionen kunne ikke gå ind for denne løsning, idet man mente, at kompetencen rettelig burde henlægges til kulturministeren. Derved blev det understreget, at sagen var et regeringsanliggende, og udpegningen blev placeret på linje med udnævnelse af medlemmer af andre offentlige organer i kulturlivet.

Det forslag, der nu fremlægges vedrørende ledelsen af TV 2, indebærer en afvejning af de ovennævnte synspunkter, idet man foreslår kompetencen henlagt til kulturministeren, men således at en bred politisk kontaktflade formidles gennem en drøftelse med præsidiet som folketingets administrative ledelsesorgan.

På denne baggrund beder jeg om præsidiets tilkendegivelse vedrørende dets muligheder for at medvirke til en sådan ordning.

Med venlig hilsen

H. P. Clausen

FOLKETINGETS FORMAND

Christiansborg, den 13. maj 1986

Ministeren for kulturelle anliggender,
hr. H. P. Clausen

Kære H. P. Clausen!

Tak for dit brev af 1. maj 1986 vedrørende forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed m.v. (TV 2). Lad mig først slå fast, at den eneste kontakt, jeg havde med din forgænger om denne sag, var en kort og foreløbig ordveksling i folketingssalen.

Jeg hørte ikke mere til sagen, før lovfor-
slaget lå på folketingets bord og havde der-
for heller ikke haft anledning til at drøfte
sagen med mine kolleger i præsidiumet.

Foranlediget af dit brev har præsidiumet nu overvejet tanken om, at »folketingets medvir-
ken sikres ved, at kulturministeren forud for
udpegningen drøfter sammensætningen med
folketingets præsidium«.

Det fremgår ikke ganske klart – hverken
af lovforslagets tekst og bemærkninger eller
af dit brev – hvilket formål der søges opnået
med den omtalte drøftelse.

Hvis formålet er en bestræbelse på at sikre
politisk dækning for udpegningen af besty-
relsen, er præsidiumet parat til at formidle kon-

takten til folketingets politiske grupper, men
dette må efter gældende praksis foregå ved,
at præsidiumet forelægger ministeriets indstillin-
ger for udvalget for forretningsordenen eller
i et gruppeformandsmøde.

Hvis formålet er at opnå en neutral vurde-
ring af den indstillede personkreds, er det
ikke på forhånd givet, at det til enhver tid
siddende præsidium er et egnet forum, hvor-
for det vil være betænkeligt at koble præsidi-
et ind i den fremtidige procedure ved valg af
bestyrelse.

Den mest afgørende grund til, at præsidiumet
har fundet at måtte fraråde fremgangsmåden
ud fra dette formål er imidlertid, at det ikke
kan undgås, at en sådan deltagelse vil blive
opfattet som en politisk godkendelse eller
tiltrædelse. Herved vil præsidiets opgave –
og på længere sigt selve valget af præsidium
– blive politiseret i en grad, der ikke er øn-
skelig for en fortsat neutral varetagelse af
formandens og præsidiets arbejdsopgaver,
herunder ledelsen af folketingets arbejde.

Med venlig hilsen

Svend Jakobsen